

Notat

Udlændinge- og Integrationsministeriet

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Smidigere regler for bibeskæftigelse og frivilligt arbejde for udenlandske arbejdstagere m.v.)

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Høringsnotatet angår lovforslag om ændring af udlændingeloven (Smidigere regler for bibeskæftigelse og frivilligt arbejde for udenlandske arbejdstagere m.v.). Lovforslaget blev fremsat den 7. februar 2018 og samtidig hermed sendt i høring med frist den 21. februar 2018 hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Aalborg Universitet, Aarhus Erhverv/International Community, Aarhus Universitet, Advokatrådet (Advokatsamfundet), Akademikernes Centralorganisation, Amnesty International, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Beskæftigelsesrådet, Business Danmark, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Børns Vilkår, Center for Frivilligt Socialt Arbejde, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, CEPOS, Cevea, Copenhagen Business School - Handelshøjskolen, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Artistforbund, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske Advokater, Danske Havne, Danske Regioner, Danske Universiteter, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Musiker Forbund, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Den Kongelige Ballet, Den Kooperative Arbejdsgiver og interesseorganisation i Danmark, De Regionale Arbejdsmarkedsråd, Det Faglige Hus, DGI, DI, DIGNITY - Dansk Institut Mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, FinansDanmark, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Folkehøjskolerne Forening i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Frise (Frivilligcentre og Selvhjælp Danmark), Frie Funktionærer, Frivilligrådet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Færøernes Landsstyre, Gartneri-, land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), HK, Håndværksrådet, HORESTA, IDA, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, IT-Universitetet i

23. februar 2018

International rekruttering
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Marianne Ulrik Mertens

Sags nr. 2017 - 16557

København, KFUM's sociale arbejde, Kirkernes Integrationstjeneste, KL, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kraka, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Mellemløst Samvirke, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (tidl. Fredsfonden), Politiforbundet i Danmark, Producentforeningen - The Danish Producers Association, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, PROSA - Forbundet af IT-professionelle, Red Barnet, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Roskilde Universitet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, samtlige byretter, SOS mod Racisme, Syddansk Universitet, Sundhedskartellet, Sø- og Handelsretten, Udlændingenævnet, Work-live-stay southern denmark, Ægteskab uden grænser, Ældresagen, 3F.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har pr. 22. februar 2018 modtaget svar fra: Udlændingenævnet, Datatilsynet, Dansk Musiker Forbund, DA, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Ledernes Hovedorganisation, 3F, SOS Racisme, Landsforeningen af Menighedsråd, Center for Frivilligt Socialt Arbejde, Danske Universiteter, Danmarks Idrætsforbund (DIF), Røde Kors og Danes Worldwide. LO forventer at afgive høringsvar i uge 9.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har endvidere modtaget høringsvar fra Rigsombudsmanden i Grønland, Ældresagen, Københavns Byret på vegne af byretspræsidenterne, Politiforbundet, KL, Færøernes Landsstyre, Institut for Menneskerettigheder og Rigsadvokaten, der har oplyst ikke at have bemærkninger til lovforslaget.

Det bemærkes, at præsidenten for Østre Landsret og præsidenten for Vestre Landsret ikke har ønsket at udtale sig om lovforslaget.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringsvar. Udlændinge- og Integrationsministeriets kommentarer til høringsvarene er anført i kursiv.

Bemærkninger af generel politisk karakter, gengivelse af de foreslåede regelændringer og bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, herunder bemærkninger om ændring af visumreglerne og reglerne om fast track og certificering, samt gengivelser af og bemærkninger til tidligere vedtaget lovgivning, indgår ikke i høringsoversigten.

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samtlige synspunkter henvise til høringsvarene, som er sendt til Folketingets Udvalg for Udlændinge og Integration.

2. Generelle bemærkninger

Røde Kors mener, at regeringens lovforslag er positivt, fordi det giver flere mennesker mulighed for at løfte et frivilligt engagement uden unødige bureaukratiske benspænd som særskilt at skulle ansøge herom samt uden negative konsekvenser

for ens fremtidige opholdstilladelse. Røde Kors henviser til, at de er bekendt med, at lovændringen omfatter en afgrænset gruppe udenlandske borgere, der opholder sig i det danske samfund på grundlag af beskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed, men at denne gruppe også omfatter ressourcestærke borgere, der med en frivillig indsats kan yde nyttige bidrag for både svage og udsatte borgere, hvorfor Røde Kors finder det positivt, at man med lovændringen ikke længe skal indgive særskilt ansøgning om at udføre frivilligt, ulønnet arbejde, og dermed giver flere personer, der i forvejen har deres dagligdag i det danske samfund lettere adgang til at deltage i civilsamfundet.

Danmarks Idrætsforbund (DIF) støtter fuldt ud lovforslaget således at udenlandske arbejdstagere (jf. foreslået nyt stk. 21. i § 9 a) fremadrettet sikres mulighed for at deltage i det frivillige foreningsliv i Danmark. DIF henviser i den forbindelse til, at deltagelse i hverdagens fællesskaber i foreningslivet er centralt for, at enhver borger hurtigt kan forstå og begå sig i Danmark, og at foreningslivet er de helt centrale danske fællesskaber, hvor alle borgere mødes året rundt; får demokratisk deltagelse ind under huden; lærer sproget og vores sociale normer.

Danske Universiteter hilser det velkomment, at regeringen ønsker, at de nye regler skal træde i kraft hurtigst muligt, og Danske Universiteter deler fuldt ud dette ønske. Danske Universiteter er generelt positiv over for ændringsforslagets løsninger, som tager højde for størstedelen af de nuværende udfordringer, når det gælder bibeskæftigelse for udlændinge med arbejds- og opholdstilladelse (især ordningen for forskere og gæsteforskere), frivilligt arbejde og ændringerne omkring karenperioden. Danske Universiteter understreger, at det er vigtigt, at forskeres særlige funktion og forpligtigelser modsvarer af regler med en passende fleksibilitet og rummelighed, og at det derfor også er glædeligt, at lovforslaget anerkender dette ved bl.a. at give forskere mulighed for at undervise, vidensdele og på anden måde formidle deres viden i samfundet uden tidsmæssige begrænsninger.

Danske Universiteter finder det positivt, at forslaget også omfatter personer, som allerede opholder sig i landet med en arbejds- og opholdstilladelse. Danske Universiteter henviser i den forbindelse til, at problematikken ellers vil være aktuel i en årrække, indtil alle tilladelser udstedt inden lovændringen er enten fornyet eller udløbet. Danske Universiteter finder det også positivt, at udenlandske arbejdstagere på f.eks. beløbsordningen får mulighed for bibeskæftigelse på 156 timer pr. kvartal, og at dette opgøres pr. kvartal (frem for pr. uge som set ved andre ordninger), idet der heri ligger den nødvendige fleksibilitet. Herudover hilser Danske Universiteter det velkomment, at lovforslaget giver ret til ulønnet frivilligt arbejde uden at indgive ansøgning om bibeskæftigelse, da netop frivilligt arbejde er en vigtig vej til stærkere tilknytning til det danske samfund. Endelig finder Danske Universiteter det positivt, at karenperioden i forbindelse med tidsubegrænset opholdstilladelse bortfalder for personer med opholdstilladelse i Danmark, idet de nuværende regler betyder uforholdsmæssige konsekvenser for den enkelte udlænding.

SOS Racisme finder grundlæggende lovforslaget meget positivt; særligt at man nu ønsker en afbureaukratisering af området og ønsker at skaffe sig af med lovgivning, som er overflødig og skader de berørte udlændinge såvel som Danmark. SOS Racisme finder det også positivt, at man vil give alle udlændinge ret til - uden ansøgning - og straffrihed for - udførelse af frivilligt arbejde i Danmark. SOS Racisme finder det endnu mere positivt, at man ikke skal have forlænget karenstiden med 15 eller 22½ år, før man kan søge om permanent ophold, på grund af den forbrydelse, som politikerne i den tidligere lovgivning har ment, det er, at arbejde uden for det arbejdssted, man har fået tilladelse til efter § 9 a stk. 2.

3F har ingen bemærkninger til at udenlandske forskere og gæsteforskere gives mulighed for bibeskæftigelse mv., men kan derimod ikke støtte forslaget om fritagelse for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse og selvstændig erhvervsvirksomhed for øvrige udenlandske arbejdstagere indenfor de brancher 3F dækker – uanset timebegrænsningens størrelse.

Ledernes Hovedorganisation støtter de foreslåede ændringer. Lederne anfører i den forbindelse, at det er ledernes vurdering, at forslagene vil kunne bidrage til at fastholde og tiltrække kvalificeret arbejdskraft til Danmark, og at ændringerne giver udlændinge, som allerede arbejder i Danmark, lettere og mere fleksibel mulighed for at bidrage mere til det danske samfund gennem f.eks. frivilligt arbejde, foredrag, undervisning og opstart af selvstændig virksomhed ved siden af hovedbeskæftigelsen. Lederne finder, at det er positivt, at der ikke længere skal gives særskilt ansøgning om bibeskæftigelse.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) kan støtte lovændringen, idet FA anser det for nødvendigt, at den udenlandske arbejdskraft – der har opholds- og arbejdstilladelse i Danmark – har den nødvendige fleksibilitet til at agere på arbejdsmarkedet. FA anfører i den forbindelse, at smidiggørelsen af reglerne kan bidrage til at tiltrække højt kvalificeret arbejdskraft til Danmark, hvilket FA finder positivt.

DA finder det positivt, at det foreslås, at udlændinge, der har opholdstilladelse, og som straffes for ulovligt arbejde, ikke længere omfattes af den gældende karenperiode på 15 år i forbindelse med at opnå tidsubegrænset ophold i Danmark, da virksomhederne oplever, at deres udenlandske medarbejdere opgiver at blive i landet permanent, hvis de straffes for en utilsigtet overskridelse af udlændingeloven, hvormed virksomheden (og Danmark) mister muligheden for at fastholde vigtige kompetencer.

Dansk Musiker Forbund glæder sig i høj grad over, at der kommer smidigere regler til gavn for de af forbundets medlemmer fra udlandet, som arbejder i Danmark med arbejds- og opholdstilladelse på baggrund af særlige individuelle kvalifikationer. Dansk Musiker Forbund anfører i den forbindelse, at disse højt kvalificerede musikere med forslaget vil kunne bidrage med deres viden og kundskaber overfor danskerne og derved gøre det danske samfund rigere. Dansk Musiker Forbund anser i øvrigt de højt kvalificerede udenlandske musikere som et vigtigt led i udviklingen af danske musikere. Dansk Musiker Forbund glæder sig ligeledes over, at

reglen om 15 års karantæne på ansøgning om permanent opholdstilladelse lempes.

Danes Worldwide ser meget positivt på et tiltag, som har potentielt positiv virkning på Danmarks internationale konkurrenceevne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig de generelle tilkendegivelser.

3. Smidigere regler for bibeskæftigelse

3.1. Grupper omfattet af de smidigere regler for bibeskæftigelse

Danske Universiteter ønsker en afklaring af, om forslaget også betyder, at der ikke fremadrettet skal søges bibeskæftigelse for DVIP, der underviser på et andet dansk universitet (DVIP defineres ved at være en deltidsstilling, som opnås i kraft af hovedbeskæftigelsen).

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at der med lovforslaget lægges op til, at en udlænding med opholdstilladelse som forsker efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 3, eller gæsteforsker efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 4, skal kunne udføre bibeskæftigelse uden timebegrænsning og uden at indgive ansøgning om arbejdstilladelse, hvis der er sammenhæng mellem hoved- og bibeskæftigelse. Det kan f.eks. være i form af undervisning på et andet dansk universitet.

Landsforeningen af Menighedsråd anfører, at folkekirken har en del udenlandske kirkemusikere (organister og kirkesangere) ansat og benytter udenlandske musikere i forbindelse med fx koncerter, hvorfor landsforeningen har brug for at få præciseret i hvilken udstrækning de ændrede regler får virkning for denne personalegruppe. Landsforeningen af Menighedsråd nævner som et eksempel på bibeskæftigelse bemærkningernes pkt. 3.1.2.2., hvor det fremgår, at et orkestermedlem kan spille i et andet orkester eller undervise på en musikskole, og landsforeningen antager, at orkestermedlemmet i eksemplet har opholdstilladelse jf. § 9 a, stk. 2, nr. 2 eller nr. 6, og at kirkemusikerne kan have opholdstilladelse efter disse bestemmelser.

Landsforeningen af Menighedsråd anfører endvidere, at der i folkekirken er tradition for, at kirkemusikerne både vikarierer og spiller koncerter i andre kirker end den, de er ansat i, ligesom kirkemusikere underviser på såvel musik- som kirkemusikskoler, og orkestermusikere spiller koncerter (solo/duo mm.) i kirkerne. Landsforeningen af Menighedsråd opfordrer i den forbindelse til – såfremt kirkemusikere ikke allerede er omfattet af den foreslåede ændring – at de ligestilles med orkestermedlemmer.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at det afgørende for, om – og i hvilket omfang – en udlænding er omfattet af de nye smidigere regler for bibeskæftigelse, er den konkrete udlændings opholdsgrundlag.

En udenlandsk kirkemusiker kan få opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 2 (den såkaldte beløbsordning), hvis musikeren er tilbudt en årsløn på et minimumsbeløb, som i 2018-niveau er fastsat til 417.793,60 kr. Tilsvarende kan en udenlandsk kirkemusiker få opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 6, hvis udførelsen af det tilbudte arbejde er knyttet sig så meget til den pågældende udlænding, at kun denne må antages at kunne varetage arbejdet. Det kan f.eks. være artister og kunstnere, herunder sangere, musikere og dirigenter.

En kirkemusiker med opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 6, om særlige individuelle kvalifikationer vil – hvis lovforslaget vedtages – kunne udføre bibeskæftigelse i op til 12 timer om ugen (opgjort som et gennemsnit pr. kvartal) uden at indgive ansøgning om arbejdstilladelse, hvis der er sammenhæng mellem hoved- og bibeskæftigelse.

Danske Universiteter finder det uheldigt, at udenlandske ph.d.-studerende ikke er omfattet af lovforslaget, idet en del af udfordringerne med bibeskæftigelse der ved forsat vil være aktuelle for en stor del af universiteternes udenlandske medarbejdere.

Danske Universiteter opfordrer i den forbindelse regeringen til at omfatte ph.d.-studerende af lovforslaget. Danske Universiteter anfører, at ph.d.-studerende under de nuværende regler har tilladelse til bibeskæftigelse på 20 timer om ugen, men alt for let vil kunne risikere at bijobbe ulovligt i forbindelse med fx eksterne formidlingsopgaver (som påhviler dem på linje med øvrigt videnskabeligt ansatte) eller miljøskifte internt i Danmark. Danske Universiteter peger samtidig på, at ph.d.-studerende ikke vil blive omfattet af ændringerne for frivilligt arbejde, hvorfor de risikerer uvidende at optage ulovlig bibeskæftigelse. Danske Universiteter sammenfatter, at det er vigtigt, at lovændringen inkluderer alle ph.d.-studerende (ansatte-indskrevne, ikke-ansatte-indskrevne, ikke-ansatte-ikke-indskrevne og ph.d.'er på fleksible ordninger).

Danske Universiteter fremhæver, at ph.d.-studerende ikke synes at være omfattet af lovforslaget om ret til at udføre frivilligt, ulønnet arbejde uden ansøgning - dette på trods af, at de er beskæftiget ved universiteterne (for størstedelens vedkommende gennem ansættelse). Danske Universiteter mener, at ph.d.-studerende (herunder også gæste ph.d.-studerende) skal være omfattet af lovforslaget, da deres situation er helt parallel med forskeres og andre udenlandske arbejdstageres situation.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at ph.d.-studerende udlændingeretligt anses for at være studerende. I dag har ph.d.-studerende – ud over deres fuldtidsstudie – ret til at arbejde 20 timer om ugen og fuldtid i sommermånederne (juni, juli og august). Arbejdstilladelsen er ikke tilknyttet en bestemt arbejdsgiver, og der stilles ikke krav om, at der skal være sammenhæng mellem ph.d.-studiet og den studerendes arbejde.

Henset til, at ph.d.-studerende – ligesom forskere og gæsteforskere – ofte varetager arbejde for andre arbejdsgivere, f.eks. i form af censorarbejde og konference-deltagelse, er regeringen indstillet på, at ph.d.-studerende omfattes af de nye smi-

digere regler for bibeskæftigelse og frivilligt arbejde for forskere og gæsteforskere og vil fremsætte et ændringsforslag herom.

Dansk Musiker Forbund finder, at der skal gælde de samme regler om tilladelse til bibeskæftigelse uden ansøgning for udlændinge med arbejds- og opholdstilladelse på baggrund af særlige individuelle kvalifikationer, som lovforslaget lægger op til skal gælde for udenlandske forskere og gæsteforskere, dvs. at der ikke bør være en timetalsbegrænsning på bibeskæftigelsen for denne gruppe, men kun et krav om at bibeskæftigelsen skal stå i sammenhæng med hovedbeskæftigelsen. Dansk Musiker Forbund anfører i den forbindelse, at udlændinge med særlige individuelle kvalifikationer på den måde får samme mulighed for at udbrede deres kundskaber, som forskere og gæsteforskere. Dansk Musiker Forbund anfører endvidere, at baggrunden for at de udenlandske musikere med særlige individuelle kvalifikationer får arbejdstilladelse i Danmark skyldes, at de besidder kvalifikationer i verdensklasse, og at de kan bidrage med deres viden og kundskaber inden for deres profession til gavn for Danmark, såfremt de sidestilles med forskere og gæsteforskere. Dansk Musiker Forbund anfører endelig, at såfremt dette ikke kan imødekommes, foreslås det, at der fastsættes regler for gruppen af udlændinge med arbejds- og opholdstilladelse på baggrund af særlige individuelle kvalifikationer, som tillader denne gruppe – ud over at de må tage lønmodtagerbibeskæftigelse med op til 12 timer pr. uge i gennemsnit pr. kvartal, som står i sammenhæng med hovedbeskæftigelsen – at tage bibeskæftigelse som freelancere med honorarbetaling uden begrænsning.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at der med lovforslaget lægges op til, at forskere og gæsteforskere med opholds- og arbejdstilladelse efter henholdsvis udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 3 og 4, får ret til at udføre bibeskæftigelse uden timebegrænsning henset til, at forskergruppen dels er kendetegnet ved, at det er en sædvanlig og efterspurgt del af det at være forsker, at de skal holde foredrag, undervise og dele viden også uden for deres formelle hovedansættelse, og dels er kendetegnet ved at have kompetencer på et helt særligt højt niveau som Danmark i højere grad kan få fuldt udbytte af, hvis de kan bruge kompetencerne frit.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal endvidere bemærke, at der med lovforslaget lægges op til, at bibeskæftigelsen – for alle udenlandske arbejdstagere – både kan være i form af lønarbejde og selvstændig erhvervsvirksomhed, herunder freelancearbejde. Freelancearbejde skal dog medregnes i den timebegrænsning som gælder for bl.a. udlændinge med opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 6, om særlige individuelle kvalifikationer.

3.2. Løn og honorar

Dansk Musiker Forbund anfører, at der kan være en situation, hvor en udlænding tager ekstra arbejde som underviser nogle timer om ugen med løn og timetal, og derudover er en efterspurgt solist, hvor vedkommende aflønnes med et honorar for optræden. Dansk Musiker Forbund anfører endvidere, at en solist i visse tilfælde kan modtage et stort honorar for en optræden og i andre tilfælde et mindre honorar, og at det bl.a. afhænger af hvor dygtig og efterspurgt vedkommende er på sit instrument. Dansk Musiker Forbund påpeger i den forbindelse, at honora-

rer, der er B-indkomst, og hvoraf der skal betales am-bidrag, indberettes til indkomstregisteret med de udbetalte beløb, uden at der skal indberettes timetal, og at der er derved opstår usikkerhed om, hvorledes modtagne honorarer som B-indkomst skal bedømmes i forhold til lovforslagets regler om maksimalt, ugentligt timetal. Dansk Musiker Forbund foreslår derfor, at der for gruppen af udlændinge med arbejds- og opholdstilladelse på baggrund af særlige individuelle kvalifikationer, som ud over hovedbeskæftigelsen har honorarer som B-indkomst, ikke skal være regler om maksimalt ugentligt timetal knyttet til honorarindkomsten, da timetallet ikke kan opgøres uden store administrative omkostninger til kontrol, indhentelse af oplysninger, dokumentation og beregninger, og da der opstår usikkerhed for udlændingen om, hvorvidt vedkommende må påtage sig et engagement eller ej, hvilket er en retsikkerhed som i sidste ende kan have store, negative konsekvenser.

Dansk Musiker Forbund anfører også, at det ikke står klart, hvorledes de i lovforslaget nævnte 12 timer i gennemsnit pr. uge skal opgøres, når der er tale om arbejde som freelancer eller selvstændig med B-indkomst, og det står heller ikke klart, hvorledes arbejde som lønmodtager med timetal kan kombineres med job som freelancer eller i selvstændig virksomhed med B-indkomst, hvorfor der bør fastsættes nogle retningslinjer, som er enkle, rimelige og gennemskuelige.

Dansk Musiker Forbund foreslår, at der for denne særlige gruppe ud over de generelle regler om lønarbejde med maksimalt timetal, bør være tilladelse til at oppebære honorarindkomst på baggrund af arbejde, der står i sammenhæng med hovedbeskæftigelsen, og at der ikke bør være nogen beløbsmæssig begrænsning herfor.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at hensigten med forslaget er at begrænse udenlandske arbejdstagers behov for at søge arbejdstilladelse til at udføre bibeskæftigelse med sammenhæng til deres hovedbeskæftigelse, så det bliver smidigere og mere fleksibelt for både arbejdstagere og arbejdsgivere. Forslaget indeholder derfor ikke begrænsninger i muligheden for at udføre bibeskæftigelse grundet formen af en udenlandsk arbejdstagers aflønning.

Der er ikke med lovforslaget fastsat en beløbsmæssig begrænsning for, hvor meget honorarindkomst eller anden indkomst en udenlandsk arbejdstager kan have. Størrelsen af honorarindkomst m.v., vil – sammen med arbejdstagerens redegørelse for bibeskæftigelsen knyttet til honorarindtægten – kunne indgå som et moment i en konkret vurdering af, hvor mange timer en udenlandsk arbejdstager har udført bibeskæftigelse.

3.3. Kravet om sammenhæng

Danske Universiteter peger på, at lovforslaget lægger vægt på sammenhæng mellem bibeskæftigelsen og forskerjobbet, og at det er vigtigt, at den fremadrettede administration af reglerne ikke udvikler sig til at være en snæver afgrænsning af definitionen af ordet sammenhæng. Danske Universiteter anfører i den forbindelse, at beskæftigelsen som forsker dels omfatter et bredt fagligt genstandsfelt, dels en bred række af opgaver og funktioner, og at det er vigtigt, at fortolkningen af reglerne ikke kompromitterer dette, hvorfor det bør klargøres, hvordan SIRI vil

håndtere tvivlstilfælde. Danske Universiteter opfordrer til, at såvel forsker som universitet kontaktes som et indledende skridt for at oplyse sagen, før der skrives til eventuelle sanktioner.

Danske Universiteter forslår, at man i forlængelse af formuleringen "fx er i form af undervisning, foredrag eller andet inden for den pågældendes forskerfelt" tilføjer "herunder censor- og bedømmelsesarbejde (Punkt 3.1.2.1 side 4)." Dermed ekspliciteres en af anstødsstenene i den nuværende lovgivning.

Danske Universiteter henviser til, at selvstændig erhvervsvirksomhed også er omfattet af, hvad en udenlandsk forsker (og arbejdstagere i øvrigt) kan udføre uden at skulle søge om særskilt tilladelse til bibeskæftigelse, og at det er positivt, hvis udenlandske forskere dermed har mulighed for at etablere sig som start-up, iværksætter eller på anden vis afprøve, om forskningen kan omsættes til en forretningsside. Danske Universiteter fremhæver, at det er vigtigt, at denne mulighed for selvstændig virksomhed gælder, når forskeren arbejder i virksomheden, uagtet at forskeren er grundlægger, stifter, medstifter, ejer, medejer eller lign. af start-up'en.

Landsforeningen af Menighedsråd anmoder om få oplyst, om det vil opfattes som bibeskæftigelse omfattet af bestemmelsen, at et orkestermedlem spiller koncert i en kirke.

SOS Racisme ønsker, at tilladelsen er endnu bredere: selv forskere, musikere, religiøse forkyndere og IT-eksperter kan komme i pengenyd i en periode. SOS Racisme anfører i den forbindelse at, når de fortsat er ansat i deres hovedbeskæftigelse, som der har været brug for en udlænding til at udfylde i Danmark, hvorfor skulle de så ikke have lov at påtage sig en bibeskæftigelse uden for deres fagområde, så længe de betaler skat af deres bi-indkomst, så de på den måde bliver behandlet lige så godt som danske statsborgere, EU- eller EØS-borgere og udlændinge som er familiesammenførte og flygtninge.

Ledernes Hovedorganisation er bekymret for, at der i konkrete tilfælde kan rejses tvivl hos arbejdstager om, hvorvidt der er en sammenhæng mellem den pågældendes hoved- og bibeskæftigelse, når der ikke længere skal gives en særskilt ansøgning, og lederne havde derfor gerne set, at beskæftigede udlændinge med opholds- og arbejdstilladelse ikke underlægges kravet om sammenhæng mellem hoved- og bibeskæftigelse. Lederne anfører i den forbindelse, at en ophævelse af kravet vil fjerne usikkerheden ved at udføre bibeskæftigelse eller frivilligt arbejde for en udlænding med en fuldtids hovedbeskæftigelse, men at Lederne som minimum forudsætter, at ministeriet udarbejder en meget klar vejledning om, hvordan SIRI foretager en vurdering af, om der er sammenhæng mellem hoved- og bibeskæftigelse. Endvidere anfører Lederne, at det desuden skal være muligt at forudgående for en bibeskæftigelse at få vurderet, om der er den tilstrækkelige sammenhæng mellem bi- og hovedbeskæftigelse hos SIRI.

DA anfører, at det af lovforslaget fremgår, at der stilles krav om, at der skal være sammenhæng mellem hovedbeskæftigelse og bibeskæftigelse, og at der også gives konkrete eksempler på det i lovforslaget. DA anfører i den forbindelse, at

det dog altid vil være en konkret vurdering, hvilket medfører usikkerhed for den enkelte virksomhed, som beskæftiger medarbejdere, der har ansættelsen som bibeskæftigelse. DA anfører endvidere, at der allerede i dag er eksempler, hvor virksomhed og medarbejder i god tro lader medarbejderen arbejde med arbejdsopgaver, som de troede var omfattet af hovedbeskæftigelsen, men hvor SIRI er kommet frem til, at der reelt var tale om bibeskæftigelse (CBS-professor i skatteudvalget), hvorfor DA foreslår, at SIRI bør have pligt til at vejlede (bindende) forudgående, så virksomheder og medarbejder kan få vished, og at det er afgørende, at SIRI er tilgængelig og kan give svar inden for rimelig tid (f.eks. en uge).

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at hensigten med forslaget er at begrænse udenlandske arbejdstagers behov for at søge arbejdstilladelse til at udføre bibeskæftigelse med sammenhæng til deres hovedbeskæftigelse, så det bliver smidigere og mere fleksibelt for både arbejdstagere og arbejdsgivere.

Sammenhæng mellem hoved- og bibeskæftigelse skal derfor forstås bredt, og hvis der sagligt kan argumenteres for, at der er sammenhæng, vil den klare formodning være, at der er sammenhæng. Det gælder f.eks. for en forsker, der udfører censor- og bedømmelsesarbejde, eller et orkestermedlem, der spiller koncert i en kirke.

3.4. Verserende sager, hvor der er sket politianmeldelse

Danske Universiteter påpeger, at lovforslaget lægger op til, at fritagelsen for arbejdstilladelse til bibeskæftigelse skal gælde alle, der allerede opholder sig i Danmark. Danske Universiteter mener, at lovforslaget også bør gælde de eksisterende opholdstilladelser, hvor der foreligger en politianmeldelse, og at disse politianmeldelser og verserende sager ved forskellige instanser bør stilles i bero, og potentielle fremtidige afgørelser ifølge gammel lov (inden ny lovs ikrafttrædelse) omstødes med tilbagevirkende kraft. Danske Universiteter sammenfatter, at verserende sager bør behandles med udgangspunkt i det nye eksisterende lovforslag, som forventes vedtaget og implementeret snarest.

SOS Racisme ønsker amnesti for de udlændinge, der allerede er blevet tiltalt eller straffet for at have arbejdet for en anden arbejdsgiver end den arbejdsgiver, som opholds- og arbejdstilladelsen er stedfæstet til. SOS Racisme præciserer, at der herved menes amnestien i form af eftergivelse af straf med tilbagebetaling af eventuel bøde samt evt. erstatning for svie og tort og ærekrænkelse, og at dette også bør gælde de udlændinge, der allerede har forladt Danmark pga. at de føler sig uretfærdigt behandlet og føler de er blevet gjort kriminelle, og finder, at de er blevet voldsomt diskrimineret af en lovparagraf, der ikke nødvendigvis har været fortolket for dem i forbindelse med, at de har modtaget deres arbejds- og opholdstilladelse.

SOS Racisme anfører i forlængelse heraf, at der også bør gælde amnesti for bødestraffene til de berørte arbejdsgivere, bl.a. for at krav om straffrihed i forbindelse med tildeling af offentlige midler eller puljemidler for disse arbejdsgivere, hvad enten det er firmaer, organisationer eller institutioner som Folketinget, der har modtaget en sådan dom, ikke bør hindres af en sådan ulovlig handling, som ikke

engang de folkevalgte lovgivere har vidst var ulovlig. SOS Racisme anfører endvidere, at det må være muligt for myndigheder eller domstole at gennemse de nævnte afgørelser i retterne og give amnesti, idet loven ikke oprindeligt var tiltænkt at straffe de berørte grupper, som jo har lovligt ophold, og at de dømte ikke reelt har vidst, at arbejdstilladelsen til en stedfæstet arbejdsgiver betød, at de slet ikke måtte udføre andet arbejde, lønnet eller ulønnet, som fx. at holde et oplæg om skatteunddragelse for et Folketingsudvalg, eller deltage i en koncert med et andet orkester, end det, de var ansat i.

SOS Racisme anfører, at nogle af de nævnte lovovertrædende udlændinge allerede er udrejst af Danmark, da de har følt sig dårlig behandlet ved at blive kriminaliseret og straffet for noget, de ikke reelt har opfattet som ulovligt eller kriminelt, og ved at de har fået udsendt muligheden for permanent ophold. SOS Racisme henviser derfor til, at udlændingemyndighederne bør finde de udrejste udlændinge og meddele dem amnesti for straffen, tilbagebetale bøden/bøderne, en erstatning for tort og svie, og igen give dem mulighed for at søge opholds- og arbejdstilladelse, og se bort fra det mellemliggende ophold i udlandet i forbindelse med en evt. kommende ansøgning om permanent ophold i Danmark.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at det af bemærkningerne til lovforslagets § 2 (side 16) fremgår, at straffen i sager, som på lovens ikrafttrædelsestidspunkt ikke er endeligt afgjort, skal fastsættes efter retningslinjerne i dette lovforslag.

Det følger af straffelovens § 3, at spørgsmålet om straf for handlinger, som er foretaget før lovens ikrafttræden, efter lovens ikrafttræden skal afgøres efter de nye regler, men at afgørelsen dog ikke må blive strengere end efter de tidligere regler.

3.5. Arbejdsgiveransvar

Danske Universiteter peger på, at da universiteterne, som arbejdsgivere for såvel hoved- som bibeskæftigelse, ikke har mulighed for at afsøge arbejdstagers bibeskæftigelse, bør universiteterne ikke kunne holdes ansvarlige for arbejdstagers overholdelse af denne timebegrænsning.

Danske Universiteter velkommer, at SIRI generelt indfører en ny tilgang, således at styrelsen fremadrettet i størst muligt omfang vejleder i stedet for at politianmelde ved mindre førstegangsforsøelser, da lovgivningens kompleksitet på området og det forhold, at det angår en stor gruppe medarbejdere, der også skal forstå og kunne følge reglerne, gør, at det er en betydelig udfordring, at universiteterne bruger mange ressourcer på at formidle og overholde lovgivningen vedr. udenlandsk arbejdskraft, hvorfor en ny tilgang, hvor SIRI vil vejlede og arbejde proaktivt i forhold til at overholde lovgivningen, frem for at politianmelde, derfor er en positiv udvikling. Danske Universiteter anfører i den forbindelse, at i tvivlstilfældene bør fokus ikke alene være på forseelsens størrelse, men på hvorvidt arbejdsgiver forsætligt har overtrådt betingelserne i udlændingelovgivningen, og forsætligheden bør være afgørende for, om der indgives en anmeldelse, og at arbejdsgi-

ver for hovedbeskæftigelsen ikke bør kunne straffes, hvis det kan bevises, at arbejdsgiver har været uvidende om den ulovlige handling.

Danske Universiteter ser gerne, at universiteterne også modtager den information, som forskerne ifølge lovforslaget får af SIRI, med henblik på at kunne informere og rådgive ud fra den nye lovgivning. Danske Universiteter opfordrer samtidig til, at SIRI forsat er i dialog med universiteterne og forskerne om den fremadrettede fortolkning af reglerne. Danske Universiteter ønsker imidlertid at bemærke, at man ved forståelsen af "førstegangsforsøelser" må tage udgangspunkt i, at det er en førstegangsforsøelse for den enkelte udenlandske ansøger. Hvis "førstegangsforsøelse" knytter sig til det enkelte universitet (arbejdsgiver), vil det i praksis ikke betyde nogen større ændring for universiteterne og andre store virksomheder med tusinder af udenlandske medarbejdere, hvorfor en snæver fortolkning af "førstegangsforsøelse" således ikke bør føre til, at andre medarbejdere/ansøgere fra samme institution ikke imødekommes med vejledning ved en førstegangsforsøelse. Tilsvarende bør der også være en forholdsmæssig vurdering af "førstegangsforsøelse" alt efter, om der er tale om en mindre arbejdsplads med få udenlandske medarbejdere eller en stor organisation med et stort antal udenlandske medarbejdere, således at store organisationer imødekommes med det fornødne rum til at agere på og implementere ændringer som følge af en førstegangsforsøelse. Danske Universiteter foreslår i forlængelse heraf, at SIRI også vejleder ved førstegangsforsøelser via universiteternes kontaktpersoner (som supplement til den vejledning der gives direkte til ansøger og/eller den i ansøgningen anførte kontakt) for at styrke universiteternes muligheder for at implementere de nødvendige ændringer.

DA finder det positivt, at SIRI indfører en generel ny tilgang til kontrol med udenlandsk arbejdskraft, som betyder, at SIRI fremover i videst muligt omfang vejleder administrativt i stedet for at politianmelde ved mindre førstegangsforsøelser, mens SIRI fortsat vil politianmelde som i dag, hvis der er tale om gentagelsestilfælde, eller hvis overtrædelsen umiddelbart fremstår grov. DA henviser i den forbindelse til, at der med forslaget dæmmes op for nogle af de situationer, hvor virksomheder på udlændingeområdet hidtil har oplevet meget markante straffe i form af bøder og toårigt tab af certificering som konsekvens af mindre forsøelser.

3F kan ikke støtte "... at Styrelsen for International Rekruttering og Integration generelt indfører en ny tilgang, således at styrelsen fremadrettet i størst muligt omfang vejleder i stedet for at politianmelde ved mindre førstegangsforsøelser".

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at det er en arbejdsgivers ansvar at sikre, at udenlandske medarbejdere har opholds- og arbejdstilladelse.

Der ændres ikke med lovforslaget på strafbarheden af ulovligt arbejde. En udlænding, der arbejder ulovligt, f.eks. ved at have udført bibeskæftigelse uden sammenhæng med hovedbeskæftigelsen eller ved at have udført bibeskæftigelse for mange timer, vil således fortsat kunne idømmes en straf herfor, jf. herved udlændingelovens § 59, stk. 3. Tilsvarende gælder for en arbejdsgiver, der beskæftiger en

udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser, jf. herved udlændingelovens § 59, stk. 5.

Det lægges dog med lovforslaget op til, at SIRI generelt i forhold til ulovligt arbejde indfører en ny tilgang, således at styrelsen fremadrettet i størst muligt omfang vejleder i stedet for at politianmelde ved mindre førstegangsforsøelser eller i tilfælde, som fremstår som en uforvarende fejl fra arbejdstagers eller arbejdsgivers side.

En arbejdsgiver eller udenlandsk arbejdstager, der er i tvivl om, hvorvidt der er behov for at indgive ansøgning om arbejdstilladelse til bibeskæftigelse, kan altid rette henvendelse til SIRI med henblik på at få vejledning om reglerne. Herudover vil SIRI generelt vejlede om de nye regler i sammenhænge, hvor arbejdsgivere, der har udenlandsk arbejdskraft ansat, er samlet. F.eks. på det årlige Erhvervsforum og Studieforum. SIRI vil også vejlede om de nye regler på www.nyidanmark.dk.

3.7. Kontrol

Danske Universiteter opfordrer i relation til orienteringsbrevet til personer, der allerede har opholdstilladelse, og som skal oplyses om SIRI's nye muligheder for registersamkøring med CVR, til, at SIRI påser, at dette brev udformes på en sådan vis, at orienteringen og baggrunden er klar og forståelig for målgruppen (dvs. bl.a. også udformet på engelsk), samt at det ikke giver anledning til unødvendig utryghed hos modtagerne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at SIRI allerede i dag vejleder om sin og Udlændingestyrelsens adgang til at registersamkøre med bl.a. indkomst ved nyoprettelse af virksomheder i CVR. Denne vejledning vil blive udvidet med, at SIRI fremover også kan registersamkøre med CVR. Derudover vil SIRI i forhold til eksisterende enkeltmandsejede virksomheder og interessentskaber udsende orienteringsbreve om de nye muligheder for registersamkøring med CVR.

3F anfører – i forlængelse af den generelle bemærkning om ikke at kunne støtte forslaget for udenlandske arbejdstagere inden for de brancher 3F dækker – at udnyttelse af udenlandske arbejdstagere og omgåelse af eksisterende bestemmelser vedrørende udenlandsk arbejdskraft i forvejen er udbredt - f.eks. indenfor det relativt uorganiserede landbrugsområde, og at det i praksis vil være umuligt at kontrollere overholdelse af de foreslåede ændringer.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at hensigten med forslaget er at begrænse udenlandske arbejdstagers behov for at søge arbejdstilladelse til at udføre bibeskæftigelse med sammenhæng til deres hovedbeskæftigelse, så det bliver smidigere for både arbejdstagere og arbejdsgivere. Regeringen ser ingen grund til at undtage specifikke grupper af udenlandske arbejdstagere, f.eks. inden for landbruget.

Det skal i den forbindelse understreges, at der ikke med lovforslaget lægges op til at ændre på de nuværende regler om opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse. Det er en grundlæggende betingelse for at få opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse, at de tilbudte løn- og ansættelsesvilkår er sædvanlige. SIRI tager

således ved behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse stilling til løn- og ansættelsesvilkår. Dette ændres der ikke på med lovforslaget.

De smidigere regler for bibeskæftigelse omfatter således kun udenlandske arbejdstagere, der i forbindelse med ansøgningen om opholdstilladelse på baggrund af deres hovedbeskæftigelse, har været igennem en grundig sagsbehandling i SIRI. Løn- og ansættelsesvilkår i relation til bibeskæftigelsen vil – som det i øvrigt gælder på det danske arbejdsmarked – være reguleret via den danske model, som baserer sig på aftaler mellem arbejdsmarkedets parter.

4. Smidigere regler for frivilligt arbejde

4.1. Grænseflader til lovgivning på andre områder, aftaleindgåelse, kravet om sædvanlighed og vederlag/godtgørelse

Røde Kors anfører, at det ikke klart fremgår af lovbemærkningerne om ”ulønnet, frivillig arbejde” refererer til de definitioner af frivilligt engagement, som anvendes i lovgivning under beskæftigelsesministeriet jf. lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om fleksydelse¹ og bekendtgørelse om udbetaling af dagpenge, hvorfor Røde Kors anbefaler, at lovbemærkninger henviser til disse definitioner og de tilhørende vejledninger. Røde Kors henviser i den forbindelse til, at skellet mellem forskellige typer frivilligt engagement i forvejen er vanskelige, og at det er problematisk, at der udvikles forskellige formuleringer og definitioner under henholdsvis udlændingeloven og love og regler under Beskæftigelsesministeriet. Røde Kors henviser endvidere til, at dette bidrager med yderligere forvirring og usikkerhed blandt de frivillige, hvilket er en barriere for at engagere sig frivilligt. Røde Kors henviser i den forbindelse også til, at der i den omtalte vejledning findes en række eksempler på ”frivillig aktivitet” og ”frivillig, ulønnet arbejde”, hvilket ville give mere klarhed fremfor de eksempler, som nævnes i lovbemærkningerne.

Røde Kors undrer sig over, at det i lovbemærkningerne kræves ”[...]at den udenlandske arbejdstager skal have en aftale med en formaliseret organisatorisk enhed om at udføre ulønnet frivilligt arbejde” (tredje afsnit, side 8). Røde Kors fremhæver i den forbindelse, at det ikke fremgår, om der med aftale menes skriftligt eller mundtligt, men at hvis der henvises til skriftlige aftaler, er det ikke et krav, der stilles andre steder, og at Røde Kors anser det som unødigt indblanding i organisationernes måde at organisere frivillige på, hvorfor det bør ekspliciteres, at der kan være tale om skriftlige eller mundtlige aftaler.

DIF opfordrer til, at det i forslaget tydeliggøres at frivilligt ulønnet arbejde naturligvis også indbefatter selve udøvelsen af en aktivitet i en forening, f.eks. som fodboldspiller, håndboldspiller og lignende. DIF bemærker i den sammenhæng, at foreningslivet ikke har en sontring mellem frivilligt arbejde og frivillige aktiviteter.

DIF anfører i forhold til bemærkningen om ” At det ulønnede frivillige arbejde skal udføres for en organisation eller forening, der er formelt organiseret, betyder, at den udenlandske arbejdstager skal have en aftale med en formaliseret organisatorisk enhed om at udføre ulønnet frivilligt arbejde.”, at der ganske sjældent er for-

melle "aftaler" om frivilligt arbejde i vores ca. 9.000 lokale foreninger, og at stort set alt frivilligt arbejde er aftalt mundtligt og uden dokumentation, hvorfor DIF henstiller til, at man med udtrykket aftale alene mener sådanne mundtlige og uformelle aftaler.

DIF anfører i forhold til bemærkningen "Det ulønnede frivillige arbejde må ikke erstatte lønnet arbejdskraft, og det er således en forudsætning, at det er sædvanligt, at det pågældende arbejde udføres ulønnet og frivilligt.", at man indenfor samme foreninger kan opleve i princippet ensartede funktioner, der hhv. varetages af lønnet og frivillig ulønnet arbejdskraft. F.eks. kan en håndboldklub have en lønnet træner og regnskabsmedarbejder til førsteholdet, mens de to funktioner varetages af frivilligt ulønnet arbejde for serieholdene, hvorfor det er sædvanligt, at en arbejdsfunktion kan være både lønnet og ulønnet i samme forening. DIF forudsætter, at der med formuleringen om "at det er sædvanligt, at det pågældende arbejde udføres ulønnet og frivilligt" henvises til det helt specifikke arbejde i foreningen (fx ulønnet træner for serie 4) og ikke til om arbejdsfunktionen generelt kan være lønnet.

Danske Universiteter henviser til, at det i bemærkningerne til § 1 fremgår, at "den udenlandske arbejdstager skal have en aftale med en formaliseret organisatorisk enhed om at udføre ulønnet frivilligt arbejde" for ikke at være omfattet af krav om tilladelse til bibeskæftigelse. Danske Universiteter påpeger i den forbindelse, at "organisatorisk enhed" først og fremmest ikke bør fortolkes snævert, og at Danske Universiteter ønsker at gøre opmærksom på, at det ikke bør medføre et større bureaukrati for de frivillige organisationer eller foreninger ved at skulle udarbejde "kontrakter" eller skriftlige aftaler, hvor det hidtil ikke har været brugt eller sædvanligt (fordi aftalen er sket i kraft af fx foreningsmedlemskab eller mundtlige aftaler).

Center for Frivilligt Socialt Arbejde gør opmærksom på, at der for alle andre frivillige findes et regelsæt i Ligningsloven om vederlag, hvorefter frivillige og ulønnede bestyrelsesmedlemmer jf. BEK nr. 1308 af 24/11/2015 får skattefri godtgørelse for bl.a. telefon, befordring, rejser, internet, administration, beklædning og andet, og at disse regler er udbredte og anvendte i rigtig mange foreninger. Det er i den forbindelse Center for Frivilligt Socialt Arbejdes vurdering, at den nye formulering om vederlag i nærværende lovforslag skaber et nyt skel mellem det, der betragtes som tilladt og ikke tilladt vederlag til frivillige (skattefri godtgørelse), hvilket kan skabe forvirring, bidrage til oplevelse af juridisk besvær og forskelsbehandling mellem frivillige, hvorfor det anbefales at læne sig op af Ligningslovens formulering om skattefri godtgørelser i nærværende lovforslag.

DA anfører, at der i lovforslaget stilles krav om, at det frivillige arbejde skal være ulønnet og vederlagsfrit, men at det dog nævnes, at man gerne må modtage "mindre ydelser", hvor der gives eksempler såsom transportudgifter, festivalarmbånd m.fl. DA påpeger i den forbindelse, at nogle festivalarmbånd kan koste op til 3-4.000 kr., og at beløbsstørrelsen giver anledning til tvivl om, hvor meget man må modtage som frivillig, hvorfor DA foreslår, at der – for at fjerne tvivl og utilsigtede overtrædelser – i stedet for indføres en fast øvre grænse for den årlige erkendtlighed, som må modtages i forbindelse med frivilligt arbejde.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at hensigten med lovforslaget er at smidiggøre de gældende regler, så udlændinge med opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse får adgang til at udføre ulønnet frivilligt arbejde uden at skulle søge arbejdstilladelse hertil.

Der er således med lovforslaget lagt op til brede rammer for, hvad udenlandske arbejdstagere må udføre af ulønnet frivilligt arbejde, så længe det ulønnede frivillige arbejde ikke erstatter lønnet arbejdskraft, og så længe det er sædvanligt, at det pågældende arbejde udføres ulønnet og frivilligt.

Der er således ikke med lovforslaget lagt op til, at der skal udarbejdes en særskilt skriftlig aftale om at udføre ulønnet frivilligt arbejde. En mundtlig aftale vil være tilstrækkelig, så længe det ulønnede frivillige arbejde ikke erstatter lønnet arbejdskraft, og så længe det er sædvanligt, at det pågældende arbejde udføres ulønnet og frivilligt.

Tilsvarende gælder i tilfælde, hvor ensartede funktioner kan varetages både af lønnet og frivilligt ulønnet arbejdskraft. En funktion vil således være omfattet af lovforslagets afgrænsning af ulønnet frivilligt arbejde, hvis den konkrete funktion ikke erstatter lønnet arbejdskraft, og hvis det er sædvanligt, at den pågældende funktion varetages ulønnet og frivilligt.

Det gælder også for spørgsmålet om vederlag eller godtgørelse. Et vederlag eller en godtgørelse vil således være inden for rammerne af, hvad der med lovforslaget forstås ved "ulønnet", hvis vederlaget eller godtgørelsen ikke er udtryk for en egentlig lønudbetaling, og hvis vederlaget eller godtgørelsen er sædvanlig for, hvad andre tilsvarende ulønnede frivillige modtager for deres indsats. Dette gælder også f.eks. i forhold til modtagelsen af et festivalarmbånd.

4.2. Hjælp til naboen

Danske Universiteter anfører, at formuleringen om aftale med formaliseret organisatorisk enhed stadig gør det ulovligt at hjælpe naboen med f.eks. at lægge fliser, hvilket Danske Universiteter ser som uhensigtsmæssigt i forhold til den sociale integration i lokalsamfundet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at det ikke udlændingeretligt anses for arbejde at hjælpe sin nabo, f.eks. med at lægge fliser.

4.3. Sanktion

3F finder det vigtigt, at det i lovforslaget er præciseret, at der kun må være tale om ulønnet frivilligt arbejde, der ikke må erstatte lønnet arbejdskraft, men anfører samtidig, at da frivilligt arbejde kan misbruges, må man sikre, at udnyttelse og omgåelse af frivilligt arbejde kan sanktioneres.

Der ændres ikke med lovforslaget på strafbarheden af ulovligt arbejde. En udlænding, der arbejder ulovligt, f.eks. ved at have udført bibeskæftigelse uden sammenhæng med hovedbeskæftigelsen eller ved at have udført bibeskæftigelse for mange timer, vil således fortsat kunne idømmes en straf herfor, jf. herved udlæn-

dingelovens § 59, stk. 3. Tilsvarende gælder for en arbejdsgiver, der beskæftiger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser, jf. herved udlændingelovens § 59, stk. 5.

Det lægges dog med lovforslaget op til, at SIRI generelt indfører en ny tilgang, således at styrelsen fremadrettet i størst muligt omfang vejleder i stedet for at politianmelde ved mindre førstegangsforsøelser.

5. Ændring af karensreglerne ved tidsubegrænset opholdstilladelse

5.1. Forlængelsessager

Danske Universiteter opfordrer til, at personer, der afventer en arbejds- og opholdstilladelse som forlængelse af en eksisterende tilladelse, ikke omfattes af karensperioden. Danske Universiteter anfører hertil, at det fremgår af bemærkningerne, at en udlænding, som har ret til at opholde sig i landet under behandlingen af en forlængelse af en allerede meddelt arbejds- og opholdstilladelse, vil være omfattet af karensperioden, da vedkommende ikke har en arbejds- og opholdstilladelse, før arbejds- og opholdstilladelsen bliver forlænget. Danske Universiteter anfører endvidere, at mange forskere søger om forlængelse af deres arbejds- og opholdstilladelse – enten som følge af forlænget ansættelse eller fordi deres ansættelse trækker sig ud over den periode, man maksimalt kan få en arbejds- og opholdstilladelse for, og at Danske Universiteter derfor finder det uhenigtsmæssigt, at forskerne i disse situationer kan rammes af karensperioden; særligt fordi de i dag ikke må indsende en forlængelsesansøgning tids nok til at få den behandlet, inden den eksisterende tilladelse udløber.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at det efter forslaget er afgørende, om udlændingen har arbejdet ulovligt, jf. § 59, stk. 3, på et tidspunkt, hvor den pågældende ikke har haft opholdstilladelse her i landet, og at udlændinge, der har ret til at opholde sig i Danmark under behandlingen af en ansøgning om forlængelse af en allerede meddelt opholdstilladelse, ikke har opholdstilladelse, før tilladelsen eventuelt måtte blive forlænget.

Det bemærkes endvidere, at en udlænding, der rettidigt har indgivet ansøgning om forlængelse, vil bibeholde sin hidtidige ret til at arbejde, mens udlændingemyndighederne vurderer, om betingelserne for opholdstilladelsen fortsat er til stede, således at der er grundlag for at forlænge opholdstilladelsen.

Endelig bemærkes det, at en ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse kan indgives 3 måneder før tilladelsens udløb, jf. § 20, stk. 8 i udlændingebekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1197 af 26. september 2016 om udlændinges adgang her til landet), og at sagsbehandlingen i forbindelse med en ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse som forsker normalt tager 3 måneder.

SOS Racisme finder, at lovændringen vedrørende permanent ophold bør formuleres, så det er uomtvisteligt, at de omhandlede arbejdstagende udlændinge, der er blevet dømt efter den nugældende lov, alligevel ikke får udskudt muligheden for permanent ophold med 15 eller 22½ år.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal bemærke, at det fremgår af lovforslagets § 2, stk. 1, at de foreslåede ændringer træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Det betyder bl.a., at den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 11 b – fremover § 11 b stk. 1 – om en karensperiode på 15 år i forbindelse med straf for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 3, fra denne dag ikke finder anvendelse på udlændinge, der på tidspunktet for overtrædelsen havde opholdstilladelse her i landet. Det gælder også udlændinge, der er straffet for at have overtrådt § 59, stk. 3, før lovens ikrafttræden.

5.2. Karensperiodens længde

3F er enig i, at den nuværende karensperiode på 15 år er relativ hård for personer, der har arbejds- og opholdstilladelse, men som arbejder ulovligt. 3F kan dog ikke tilslutte sig helt at fjerne karensperioden, idet der bør sanktioneres en karensperiode ved ulovligt arbejde, hvorfor 3F foreslår, at man i stedet kan genindføre den tidligere gældende karensperiode på 5 år for personer, der har arbejds- og opholdstilladelse som bryder reglerne og arbejder ulovligt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at udlændingelovens § 11 b om ulovligt arbejde og en karensperiode i forhold til muligheden for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse blev indført ved lov nr. 324 af 18. maj 2005 om ændring af udlændingeloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og repatrieringsloven (Skærpet straf for ulovlig beskæftigelse, afskaffelse af madkasseordningen, styrkelse af oplysningsgrundlaget i sager om helbredsbetings humanitær opholdstilladelse, præcisering af Flygtningenævnets uafhængighed, fremhævelse af hensynet til familiens enhed, udvidelse af personkredsen, der kan modtage hjælp efter repatrieringsloven, m.v.) med navnlig det formål at imødegå asylansørgeres ulovlige arbejde.

Det har imidlertid vist sig i praksis, at reglen i nogle tilfælde rammer unødigt hårdt, og at der kan være grund til at ændre bestemmelsen, således at der i forhold til spørgsmålet om en karensperiode i forbindelse med tidsubegrænset opholdstilladelse skelnes mellem udlændinge, der har opholdstilladelse her i landet, og udlændinge, som ikke har et opholdsgrundlag i Danmark på tidspunktet for det ulovlige arbejde.

Det foreslås derfor at ændre udlændingelovens § 11 b, således at udlændinge, der udfører ulovligt arbejde, mens de har opholdstilladelse her i landet, ikke længere omfattes af bestemmelsen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal endvidere bemærke, at udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 2, og § 11 a gælder uændret. Det gælder også for udlændinge, der har opholdstilladelse.

Det fremgår af udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 2, at det er en betingelse for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen ikke er idømt ubetinget straf af mindst 6 måneders fængsel. I sådanne tilfælde er udlændingen således helt udelukket fra at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Udlændingelovens § 11 a indeholder de almindelige regler om fastsættelse af en karenperiode i forhold til muligheden for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis en udlænding er idømt en lavere frihedsstraf end ubetinget fængsel i mindst 6 måneder.

Udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 2, og § 11 a er forbeholdt tilfælde, hvor der er idømt frihedsstraf, mens udlændingelovens § 11 b omfatter alle udlændinge, der er straffet efter udlændingelovens § 59, stk. 3, for at have arbejdet ulovligt. Det gælder uanset straffens størrelse og uanset, om udlændingen har et egentligt opholdsgrundlag i Danmark eller ej.

Det er regeringens opfattelse, at udlændinge, der har opholdstilladelse her i landet, ikke bør tildeles en karenstid, hvis de alene har fået en bøde på grund af ulovligt arbejde. Det bemærkes herved, at der ofte vil være tale om, at overtrædelsen skyldes en misforståelse af reglerne.

Det bemærkes endvidere, at udlændinge, der har opholdstilladelse, fortsat vil kunne få en bøde for at have arbejdet ulovligt.